

C csoport

1	2	3	4	össz

Építőmérnöki BSc szak, Matematika A1, 2. ZH., 2017. március 31., 11.10-11.55

Név: ..... Neptun kód: .....

Karikázza be a gyakorlatának időpontját: Csüt 12:15-14:00 (K374), Csüt 14:15-16:00 (K371)

- (a) (1 pont) Definiálja, hogy mikor kölcsönösen egyértelmű egy f függvény!
(b) (1 pont) Definiálja az f függvény inverz-függvényének fogalmát!
(c) (3 pont) Határozza meg az $f(x) = \sqrt{2x+3} + 5$ függvény inverz-függvényét!

Megoldás:

- (a) Lásd szkennelt jegyzet 35. oldal alja, 36. oldal teteje.
(b) Lásd 37. oldal.
(c) Lásd 38. oldal teteje.
- (a) (4 pont) Határozza meg annak az egyenesnek az egyenletét, ami az $f(x) = \sqrt{2x-2}$ függvény görbét az $(x_0, f(x_0))$ pontban érinti, ahol $x_0 = 3$.
(b) (1 pont) Készítsen rajzot f grafikonjáról és az (a) részfeladatbeli érintő egyenesről.

Megoldás:

- (a) $f'(x) = \frac{1}{2} \frac{1}{\sqrt{2x-2}} \cdot 2 = \frac{1}{\sqrt{2x-2}}$, tehát az egyenes meredeksége $m = f'(3) = \frac{1}{\sqrt{2 \cdot 3 - 2}} = \frac{1}{2}$.
Az egyenes egyenlete: $y - y_0 = m \cdot (x - x_0)$, ahol $x_0 = 3$, $y_0 = f(x_0) = 2$, tehát az egyenes egyenlete: $y - 2 = \frac{1}{2}(x - 3)$.
(b) Lásd Wolfram Alpha.

- (5 pont) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - \cos(x) - x}{(\operatorname{sh}(x))^2} = ?$ *Segítség:* L'Hospital-szabály

Megoldás:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - \cos(x) - x}{(\operatorname{sh}(x))^2} &\stackrel{(*)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^x - \cos(x) - x)'}{((\operatorname{sh}(x))^2)'} = \\ &\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + \sin(x) - 1}{2 \operatorname{sh}(x) \operatorname{ch}(x)} \stackrel{(*)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^x + \sin(x) - 1)'}{(2 \operatorname{sh}(x) \operatorname{ch}(x))'} = \\ &\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + \cos(x)}{2 \operatorname{ch}(x) \operatorname{ch}(x) + 2 \operatorname{sh}(x) \operatorname{sh}(x)} = \frac{e^0 + \cos(0)}{2 \operatorname{ch}(0) \operatorname{ch}(0) + 2 \operatorname{sh}(0) \operatorname{sh}(0)} = \frac{1 + 1}{2 \cdot 1^2 + 2 \cdot 0^2} = 1, \end{aligned}$$

ahol a (*)-al jelölt egyenlőségjelek bal oldalán $\frac{0}{0}$ alakú limesz áll, így a L'Hospital-szabályt alkalmaztuk.

- (5 pont) Határozza meg az $f(x) = xe^{-2x}$ függvény kritikus pontjait, és döntse el, hogy a kritikus pontok közül melyik lokális maximum és melyik lokális minimum.

Megoldás:

$$f'(x) = 1 \cdot e^{-2x} + x \cdot e^{-2x} \cdot (-2) = e^{-2x}(1 - 2x)$$

$$f''(x) = (e^{-2x}(1 - 2x))' = \dots = 4e^{-2x}(x - 1)$$

Kritikus pontok: $f'(x) = 0$ akkor teljesül, ha $1 - 2x = 0$, hiszen $e^{-2x} > 0$ minden x esetén. Tehát $x = \frac{1}{2}$ az egyetlen kritikus pontja f -nek.

$f''(\frac{1}{2}) = 4e^{-1}(-\frac{1}{2}) < 0$, hiszen $e^{-1} > 0$. Tehát $x = \frac{1}{2}$ egy lokálisan konkáv kritikus pont, azaz lokális maximum.